



Factsheet: cognitief gedragstherapeutisch werker VGCT



Een overzicht van de kern van de cognitief gedragstherapeutisch werker VGCT



**Kern van het vak**

De Cognitief Gedragstherapeutisch Werker (CGW) VGCT heeft kennis van de basale leer- en cognitieve theorieën en baseert daar het handelen primair op. De CGW gaat o.b.v. de hulpvraag systematisch te werk bij het onderzoeken van de klacht(en) en het selecteren van het probleem. De CGW maakt een logische en transparante analyse van de geselecteerde problemen van de cliënt. De CGW selecteert effectieve en efficiënte interventies en voert deze op gestructureerde wijze uit. De CGW zet waar nodig registratieopdrachten en observatiemethoden in, zowel ten behoeve van probleemselectie, de probleemanalyse, als ten behoeve van het evalueren van interventies.

Cliëntgebonden kerntaken

- Theorietoepassing:
 - Zoveel mogelijk **evidence-based werken**.
 - Gebruikmaken van multidisciplinaire richtlijnen/zorgstandaarden**.
 - Opstellen hypothesen** over ontstaan en voortbestaan klachten van de cliënt.
 - Gebruiken hypothesen bij enkelvoudige problematiek om de **geleerde interventies te selecteren** waarmee de factoren die een rol spelen bij het ontstaan en voortbestaan van de klachten kunnen worden bewerkt.
 - Selecteren interventies bij complexe problematiek** op een deelgebied van de klachten waarmee de factoren die een rol spelen bij het ontstaan en voortbestaan van de klachten kunnen worden bewerkt.
 - Behandelen van in ieder geval de problemen die horen bij angst- en stemmingsstoornissen**.
- Probleemselectie:
 - Onderzoeken** wat de huidige problematiek het meest aanstuurt of in stand houdt met behulp van de holistische theorie.
 - Formuleren** van concrete, meetbare en haalbare doelen voor de behandeling.
- Probleemanalyse en behandelplan:
 - Opstellen** van een op de problemen of gewenst gedrag van de cliënt toegespitst **verklaringsmodel**, op basis van de betekenisanalyses en functieanalyses.
 - Opstellen behandelplan** waarin is opgenomen welke gedragsmatige en/of cognitieve factoren en mechanismen bewerkt moeten worden om de problemen te verminderen, wat de doelformuleringen zijn die het gewenste gedrag of de situatie beschrijven en welke interventies ingezet moeten worden.
 - Monitoren** effect van de interventiemethoden op de afname van problemen en toename van gewenst gedrag. Een beperkt effect signaleren en bespreken met een cognitief gedragstherapeut VGCT of indien niet beschikbaar met de regiebehandelaar.
- Interventies:
 - Selecteren interventies** die aansluiten bij probleemselectie, doelstelling van de behandeling en probleemanalyse.
 - Aanpassen interventies** aan responsiviteit cliënt.
 - Uitvoeren interventies gericht op:**
 - Vergroten zelfcontrole** (onder meer rechtstreeks bewerken van stimuli, gedrag en consequenten die bij ongewenst gedrag een rol spelen).
 - Veranderen van disfunctionele denkpatronen** (taartpunttechniek, uitdagen van gedachten, meerdimensionaal evalueren, kosten-baten analyse, gedragsexperimenten).
 - Verminderen van aversieve emoties of het vergroten van positieve emoties in specifieke situaties** (exposure, imaginaire exposure, contraconditionering, relaxatietechnieken).
 - Versterken adaptief gedrag** (o.a. gedragsactivatie, positief dagboek).
 - Versterken gewenste vaardigheden** (probleemoplossende technieken).
- Registreren en observeren:
 - Inzetten, waar nodig, registratieopdrachten en observatiemethoden**, zowel ten behoeve van probleemselectie, probleemanalyse, als ten behoeve van het evalueren van interventies.

**Domeinen¹**

- BGGZ en SGGZ
- Jeugd

Beroepscontext¹

- In of vanuit een (eigen) praktijk
- In of vanuit een (residentiële) / klinische setting

Dienstverband¹

- In loondienst bij een organisatie of instelling

Veelvoorkomende vergoedingsbronnen¹

- Zorgverzekeringswet (Zvw)
- Eigen bijdrage

Taakverdeling & samenwerking

- Kan bij complexe problematiek een deel van het opstellen van een behandelplan op zich nemen, maar hoeft niet het totale proces zelfstandig uit te kunnen voeren.
- In grote lijnen kennis van derde generatie gedragstherapieën en van interventies gericht op het herevalueren van aversieve geheugenrepresentaties, maar voert deze niet zelfstandig uit.

Veelvoorkomende beroepstitels & functiebenamingen

- Cognitief gedragstherapeutisch werker

Registratie VGCT

**Eisen registratie²**

- Vooropleiding:** afgeronde op de (geestelijke) gezondheidszorg gerichte hbo-bachelor opleiding (bijv. verpleegkunde of sociaal werk). Deze vooropleiding bevat aantoonbaar 30 uur gespreksvaardigheden en 30 uur psychopathologie.
- Opleiding:** erkende basiscursus Cognitief Gedragstherapeutisch Werker (48 uur) afgerond.
- Werksetting:** binnen 3 jaar na einddatum basiscursus min. één jaar min. 12 uur per week werkzaam in relevant werkveld (bijv. behandelcentrum of POH GGZ).
- Supervisie:** binnen 3 jaar na einddatum basiscursus min. 40 supervisie sessie en 2 supervisie-evaluatieverslagen.

Eisen herregistratie (iedere 5 jaar)²

- Werkervaring:** min. 3.120 uur, waarvan min. 1.560 uur uitvoeren van cognitief gedragstherapeutische procedures.
- Nascholing:** 30 punten (supervisie).

**Interventies gericht op**

- Vergroten zelfcontrole:**
 - Rechtstreeks bewerken van stimuli
 - Gedrag en consequenten die bij ongewenst gedrag een rol spelen.
- Veranderen disfunctionele denkpatronen:**
 - Taartpunttechniek
 - Uitdagen van gedachten
 - Meerdimensionaal evalueren
 - Kosten-baten analyse
 - Gedragsexperimenten
- Verminderen van aversieve emoties of vergroten van positieve emoties in specifieke situaties:**
 - Exposure volgens het model van Craske (met responspreventie).
 - Imaginaire exposure
 - Contraconditionering
 - Relaxatietechnieken (bij voorkeur Jacobson)
- Versterken adaptief gedrag:**
 - Gedragsactivatie
 - Positief dagboek
- Versterken gewenste vaardigheden:**
 - Probleemoplossende technieken

In grote lijnen kennis van:

- Derde generatie gedragstherapieën:**
 - Dialectische gedragstherapie (dgt)
 - Acceptance Commitment Therapie (ACT)
 - Mindfulness based cognitieve therapie
 - Schematherapie

Mbo 4, havo, vwo (NLQF 4)

Associate degree (NLQF 5)

Hbo-bachelor (NLQF 6)

Opleidingsnaam ⁴	Landelijk opleidingsprofiel
Opleiding tot Verpleegkundige	Verpleegkunde
Bachelor of Nursing	
Social Work	Sociaal Werk
Sociaal Werk	
Pedagogiek	
Culturele & Maatschappelijke Vorming	
Maatschappelijk Werk & Dienstverlening	
Sociaal Pedagogische Hulpverlening	Toegepaste Psychologie
Toegepaste Psychologie	

Hbo-master (NLQF 7)

Specifieke hbo-master-opleidingen voor Verpleegkunde ⁴
Advanced Nursing Practice (MANP)
Verpleegkundig Specialist / ANP GGZ
Specifieke hbo-master-opleidingen voor Sociaal Werk ⁴
Health Care & Social Work
Social Work
Social Work & Innovation
Social Work (joint degree)
Pedagogiek
Overige master-opleidingen ⁴
Contextuele benadering
Forensisch Sociale Professional
Interprofessioneel Werken met Jeugd
Jeugdzorg
Toegepaste Psychologie voor Professionals

Cognitief gedragstherapeutisch werker VGct

Post-hbo-bachelor

Erkende opleidingsinstellingen³

Psy-zo! Onderwijs
Beldman Opleidingen
RINO Groep
RINO Amsterdam
Forta Opleidingen
KING Nascholing
Jeugdzorg Academie
Cure & Care Development

Studiebelasting

48 uur

Toelatingseisen²

- Afgeronde, op de (geestelijke) gezondheidszorg gerichte hbo-(bachelor)opleiding. Bijv. verpleegkunde, sociaal pedagogische hulpverlening, toegepaste psychologie of maatschappelijk werk en dienstverlening.
- Deze opleiding bevat aantoonbaar 30 uur gespreksvaardigheden en 30 uur psychopathologie.

Bronnen

De informatie opgenomen in de factsheet volgt in de basis uit het (beroeps)competentieprofiel: [Competentieprofiel cognitief gedragstherapeutisch werker VGCT, 2019](#). Voor deze inhoud gebruiken we geen genummerde bronverwijzing op de factsheet.

Waar de inhoud is aangevuld met informatie uit andere bronnen gebruiken we genummerde bronverwijzing op de factsheet:

1. De **resultaten van de vragenlijst**. In de zomer van 2022 stond bij verschillende (beroeps)verenigingen en organisaties* een vragenlijst uit om de inhoud van de factsheets te toetsen en aan te vullen.
2. [Registratiereglement voor cognitief gedragstherapeutisch werkers VGCT, 2022](#)
3. [Erkende basiscursussen PE-online](#), geraadpleegd mei 2022
4. [Centraal Register Opleidingen Hoger Onderwijs \(CROHO\)](#), geraadpleegd mei 2022